

יצחק

30.11.1921-23.5.1948

יצחק מזרחי ז"ל

נולד בכט' מר-חשוון
התרפ"ב (30.11.1921)
בירושלים.

נהרג מיירי צלף ביד' אייר
התש"ח (23.5.1948)
בעיר העתיקה בירושלים.

טוראי יצחק מזרחי

**נולד בשכונת "שבת-צדק" בירושלים. למד
בתלמוד תורה
"מזרחי", ואח"כ המשיך את לימודיו
בשתי כיתות תיכון.**

**יצחק שירת שנתיים ב"הגנה", ובתקופת
הקרבות והמצור בירושלים שירת בפל"ם
חבל 5 ואומץ-לבו נתגלה לעין כל.**

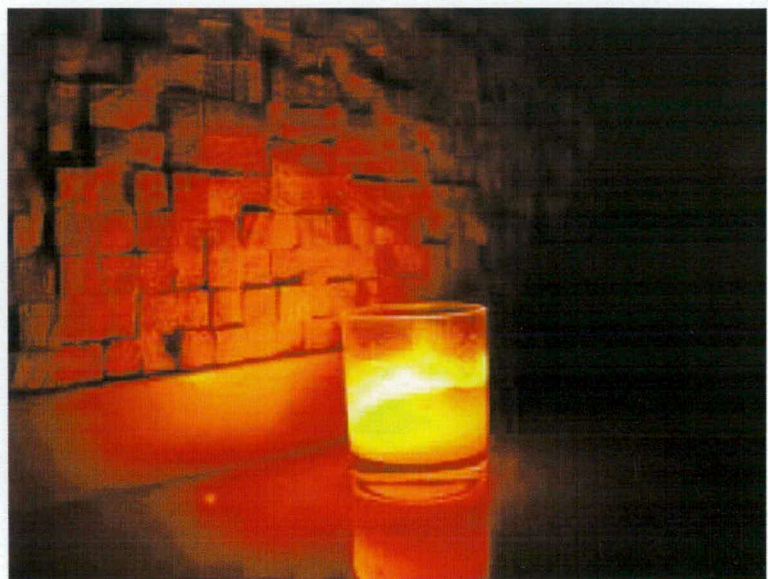
**יצחק השתתף בפריצה לעיר העתיקה, ועל
נסיבות נפילתו ביום י"ד באייר
תש"ח (23.5.1948) קיימות שתי גרסאות.
לפי האחת נפגע מצרור כדורים בעמדתו,
ולפי האחרת נורה בשעה שהלך להגיש
עזרה לנפגע.**

בן 27 היה בנופלו.

תוכן

5.....	ילדות
7.....	תלמוד תורה
11.....	"לתת"
15.....	מכתבים
18.....	לזכרו

שלט בכניסה לבית הכנסת
שהתקין אביו של יצחק

יצחק, הבכור
במשפחתו, גדל
והתחנך בשכונת
"שבת-צדק"
בירושלים. בשכונה
זו קיים היה בית
כנסת שנקרא
"פתחיה", ונהוג
היה שכל משפחה
שנולד בה ילד
תורמת משהו לבית
הכנסת. כאשר נולד
יצחק, הכין אביו
ציון ז"ל, שהיה
גבאי בית הכנסת
וגם נגר אמן, כיסא
של אליהו הנביא
עבור בית הכנסת,
כדי שישמש
בבריתו של יצחק,
וכך היה.

בית הכנסת קיים
עד היום בשכונת
"נחלאות"
בירושלים.

הכיסא שהכין אביו של
יצחק

לאחר שסיים את
לימודיו, עבד יצחק
כמורה בתלמוד-
תורה "אור-החיים".
הוא התמסר להצלת
ילדי משכנות-העוני,
ופעל רבות למען
סידורם בעבודה
והשלמת חינוכם
הכללי והמקצועי.
מספרים עליו שהיה
מכנס ילדים בבית
הכנסת ומלמד אותם
תהילים. על מנת
לעודד את הילדים,
קיבל כל ילד שהגיע
כרטיס. כל ילד
שצבר עשרה
כרטיסים היה מקבל
מיצחק פרס.
יצחק היה נותן להם
שיעורים, כדי לא
להחסיר מהם את
השכלתם.

יצחק והרב

יצחק, עם הרב עוזיאל
בתלמוד תורה בירושלים

יצחק הושפע מאוד
מתורתו של הרב
עוזיאל זצ"ל, והקפיד
על שמירת המצוות.
תמיד ראו אותו עם
ספר קודש ביד,
תהילים או סידור.

תמונת מהזור

הח' מהז'ר
מהז'ר - ת"א

ז' אלסנדר טור

ז' דרוזובסקי

מ' אב, תרצ"ו

צ' ל' ט
א' ב' ג' ד' ה' ו' ז' ח' ט' י' י"א י"ב י"ג י"ד י"ה י"ו י"ז י"ח י"ט

י' ו' ש' ל' י' א'

לתת . . . את הנשמה ואת הלב

לתת כמו הפרחים
מפיצים ריח לסולם
בלי חשבון
בלי תמורה
רק משום שהם פרחים
(אסתר קל)

לדוד של יצחק
הייתה חנות בגדים
בירושלים. יום אחד,
כשיצחק הגיע לביתו
מתלמוד-התורה,
הודיעו לו שהחנות
של דודו עולה באש.
כששמע זאת יצחק,
מיד רץ לחנות
להושיט יד לעזרה.

זה היה יצחק. תמיד
שם, לעזור לכל מי
שצריך עזרה.

ירושלים, ו' מנחם-אב תש"ז
23.7.47

לכבוד
מנהל השעה העברית
של "קול-ירושלים"
183

א.ג.

אתכבד לבקש מכב' להורות את הקריין
- כשהוא מודיע בבוקר את היום והתאריך -
בחודש זה - שיאמר במקום למשל ו' באב -
ו' במנחם-אב וכו'.

הערה זו מסתמכת על המסורה שעתידי
אב להיחפך לחודש מנחם ושמה לישראל.

בתודה מראש ובכבוד רב

יצחק צ. מזרחי
שבת צדק,
בית ציון יונה מזרחי
ירושלים.

מכתב שכתב יצחק
לרדיו "קול
ירושלים", שביטא
את החיבור העמוק
שלו למסורת
היהודית, ועד כמה
הדבר היה חשוב
לו.

ירושלים, ו' מנחם-אב תש"ז
23.7.47

לכבוד
מנהל השעה העברית
של "קול-ירושלים"
כאן.

א.ג.

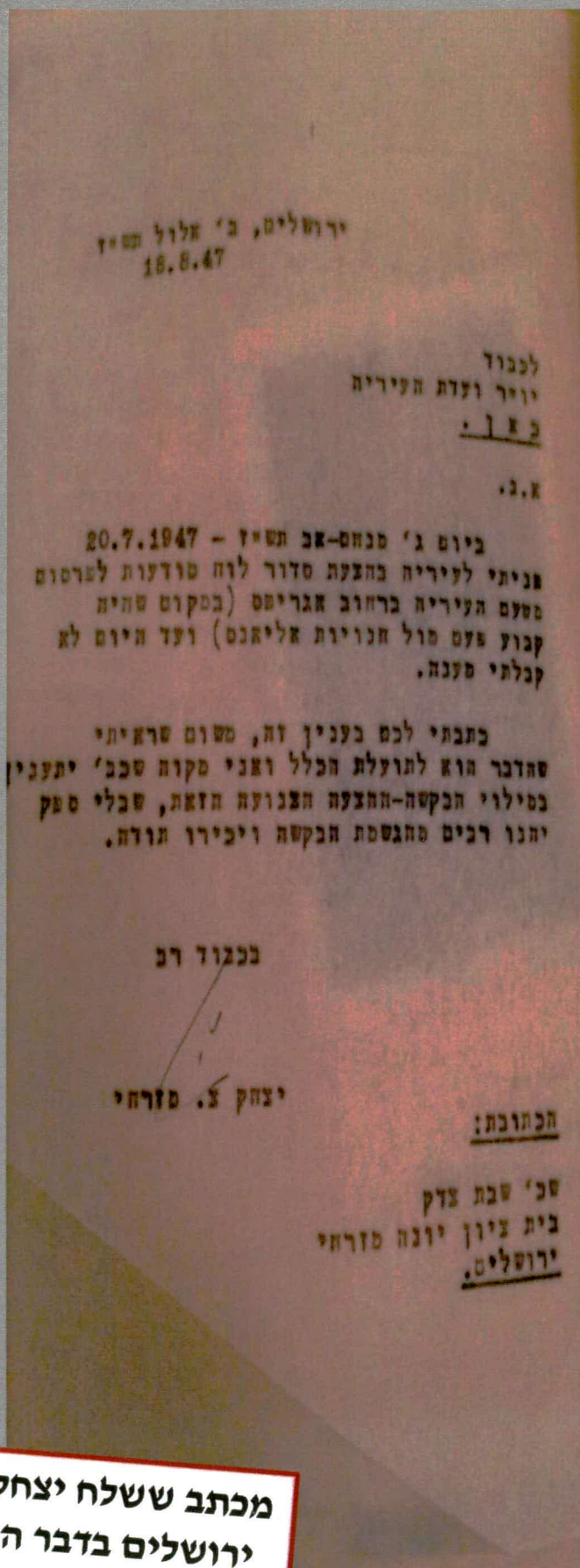
אתכבד לבקש מכב' להורות את הקריין -
כשהוא מודיע בבוקר את היום והתאריך -
בחודש זה - שיאמר במקום למשל ו' באב -
ו' במנחם-אב וכו'.

הערה זו מסתמכת על המסורת שעתידי
חודש אב להיחפך לחודש מנחם ושמה
לישראל.

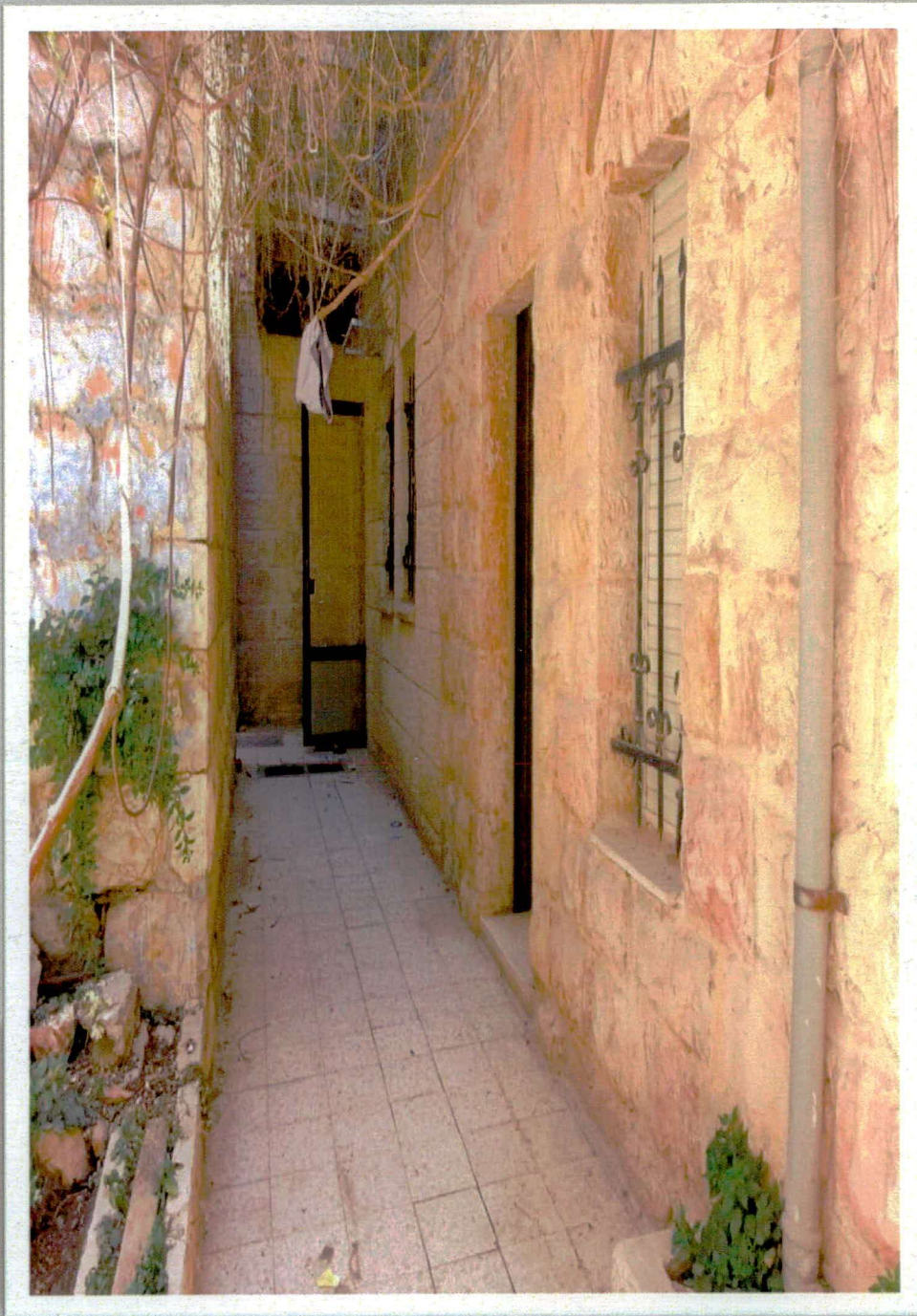
בתודה מראש ובכבוד רב

יצחק צ. מזרחי
שבת צדק,
בית ציון יונה מזרחי
ירושלים.

יצחק היה פעיל מאוד
 למען בני עדתו ועל
 מנת לשפר את מצבם
 החומרי והתרבותי
 ומעמדם הציבורי.
 בשכונת מגוריו,
 "שבת-צדק", דאג
 לצרכי התושבים,
 מלוח מודעות ועד
 ניקוז המים.
 היה בקשר תמידי עם
 עיריית ירושלים, ולא
 נכנע עד שהשיג את
 מבוקשם של תושבי
 השכונה.

מכתב ששלח יצחק לעיריית
 ירושלים בדבר הקמת לוח
 מודעות בשכונה

**הבית בשכונת נחלאות, שבו גדל יצחק,
כפי שהוא נראה היום.**

ירושלים, בבסיס אי-ספ, 20.1.48
יא' ניסן תש"ח

הנני כותב לכת. הפעם.
לא אן הבית כי אם
מבסיס מסויס, שבו אנו
מרוכזים באי-ספ
בירושלים.
מאוז מאוז קשה לא
להיות בבית בימים אלה.
הערב החל. שבהם
העבודה מאוז רבה
ונחוצה אבל. ענייני העם
ובטחוננו קוצמים לכל
ענין אחר ולכן אנו
מצווים להיות על המשמר
עם הענייני המולדת
והעם ולעם הענייני הבית
והמשפחה בהתקפה חל
השחרור אנו שולחים לכת
את ברכת המשפחה כי
בקרב נצא עטורי ניצחון
ממאבקינו לזה וכי עוז
נחוש את חטינו ביתר-
שמחה וביתר-אופי.
לפדות נפשנו ולטאות
עמנו בארצנו
הממלכתית הבנויה יהי
פזון וכל סבלכם וסבלנו
יבוא הקל. ומהרה
ויהיה שכר טוב רב
לצרותינו ולצחקנו.
ונאמן- נאמנה כי קרוב
היום ואופי לא קל
יהיה מנת חלקנו כל
הימים ולכל הצרות
בקרב עמנו. אמן.

אנחנו זוכים היקרה ואלהי, בקסום ימים, 20.1.48
בארץ המולדה של ירושלים
עלמ וק חלום
הנני כותב לכת. הפעם.
לא אן הבית כי אם
מבסיס מסויס, שבו אנו
מרוכזים באי-ספ
בירושלים.
מאוז מאוז קשה לא
להיות בבית בימים אלה.
הערב החל. שבהם
העבודה מאוז רבה
ונחוצה אבל. ענייני העם
ובטחוננו קוצמים לכל
ענין אחר ולכן אנו
מצווים להיות על המשמר
עם הענייני המולדת
והעם ולעם הענייני הבית
והמשפחה בהתקפה חל
השחרור אנו שולחים לכת
את ברכת המשפחה כי
בקרב נצא עטורי ניצחון
ממאבקינו לזה וכי עוז
נחוש את חטינו ביתר-
שמחה וביתר-אופי.
לפדות נפשנו ולטאות
עמנו בארצנו
הממלכתית הבנויה יהי
פזון וכל סבלכם וסבלנו
יבוא הקל. ומהרה
ויהיה שכר טוב רב
לצרותינו ולצחקנו.
ונאמן- נאמנה כי קרוב
היום ואופי לא קל
יהיה מנת חלקנו כל
הימים ולכל הצרות
בקרב עמנו. אמן.

מכתב שכתב יצחק
לדודים חודש לפני
שנהרג

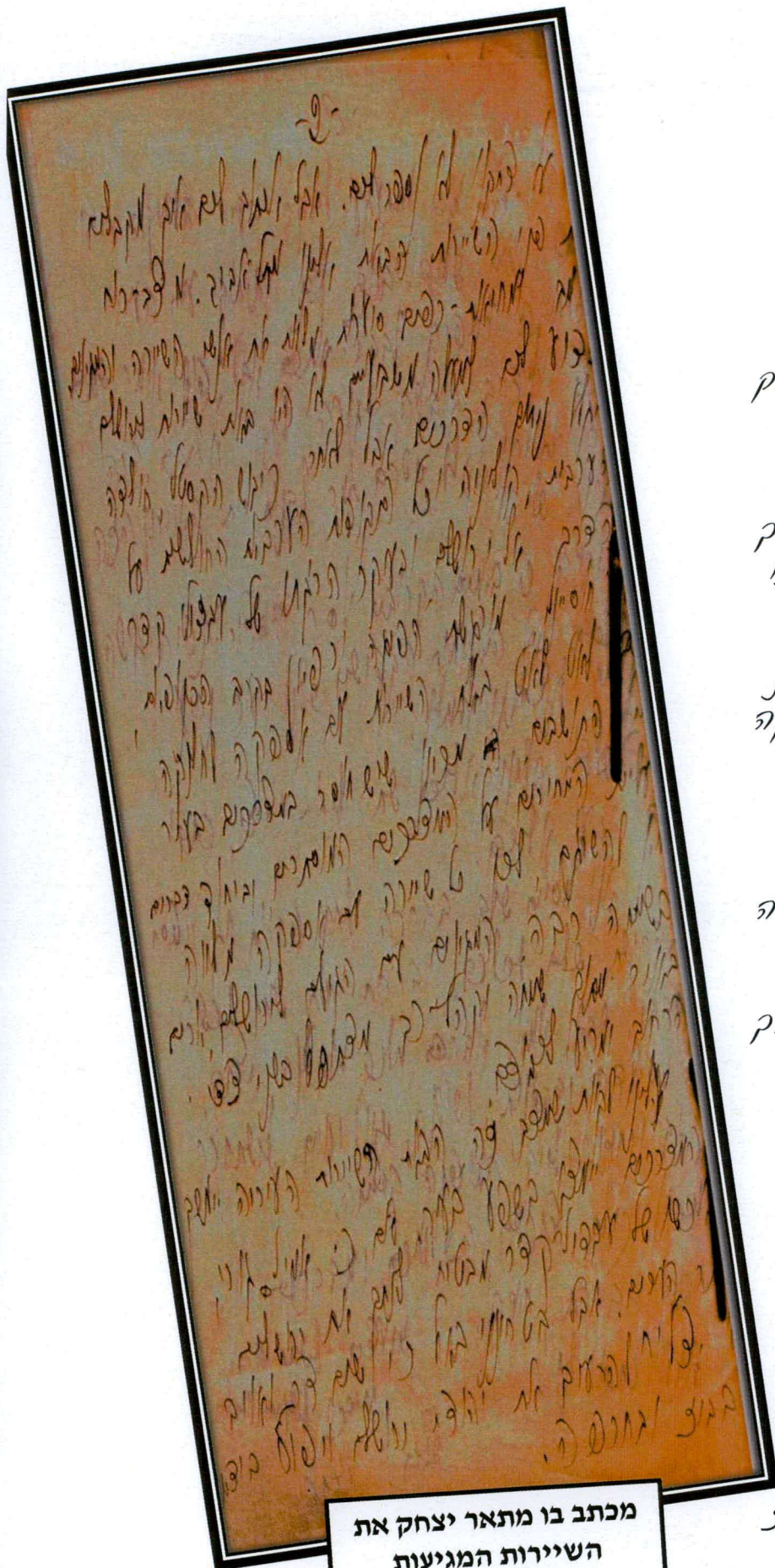
מכתב שנכתב ליצחק ע"י
אסתר, נערה שעיומה נהג
להתכתב.

כפר סבא 6' אדר א'
תש"ח

שלום לך ויחוק.
אינך יכול לתאר
לצמח את הפס
שעשה עלי מכתבך
האחרון. מכתב
שכתב בעמדה
בירושלים! צריכת
שלום חי' ממש מן
הנער העברי
שמקדים את יואו
לעבודה ולילדותיו
למירה. י"ז אחת
עושה במלאכה
והפני' מחלקת
בשח" "והיה היום
מלאכה והליכה
למטה. שוב
חוזרים הימים בהם
צריכ' להפוך על
ירושלים הנסקו
נכון. עמנו אמוצ'
ייסורים הוא תמיד
היינו צריכים להפוך
על עצמנו הנסק
אחת השמנו.

נח
שם סבא ר' אסתר ג' הל' .
שלום לך ויחוק.

אינך יכול לתאר את היום הזה
במחשבתך. עמנו לעבודת
שעשה עלי מכתבך
האחרון. מכתב
שכתב בעמדה
בירושלים! צריכת
שלום חי' ממש מן
הנער העברי
שמקדים את יואו
לעבודה ולילדותיו
למירה. י"ז אחת
עושה במלאכה
והפני' מחלקת
בשח" "והיה היום
מלאכה והליכה
למטה. שוב
חוזרים הימים בהם
צריכ' להפוך על
ירושלים הנסקו
נכון. עמנו אמוצ'
ייסורים הוא תמיד
היינו צריכים להפוך
על עצמנו הנסק
אחת השמנו.

מכתב בו מתאר יצחק את
השיירות המגיעות
לירושלים לאחר כיבוש
הקסטל

על זחקנו לא אספר לך.
אבל אכתוב לך איך
מקבלים את פני השיירות
הבאות אלינו מתל אביב.
מצד רוח --- ומחיות
כפיים סוערות מלוות את
אנשי השיירה והמטינים.
כיבוש לך אמעלה
מסבועיים לא היו באות
שיירות אירופאים בשלל ניתוק
הדרכים אבל לאחר כיבוש
הקסטל חוצצה הערבית
קולונייה וכל הנקודות
הערביות החולשות על הדרך
אל ירושלים ובעיקר הפיאתו
של עבדול חוסיין מורשת
הפוארה ורפיון בקרב
הכנופיות. לאט לאט באות
השיירות עם אספקה לחלוקה
לתושבים מכיוון שיש חוסר
המצרכים בעיר. אליית
המחירים על המצרכים
המוסתרים ובייחוד צרכים
קשה להשיג לכן כל שיירה
עם אספקה מלווה בשמחה
רבה המטינים עם הטיעם
אירופאים, יורים באויר מתוך
שמחה וקרא רב מצדקת
בפני צדי הפחח ומריס
לכבודם.
אלינו לקוות שמצד זה
הבאת השיירות העיריה
יחסי המצרכים יימצאו
בשפע בעיר. אם כי אמיל
אורי יורשו של עבדול קצר
מבטיח לנתק את ירושלים
מיתר הערים. אבל בסחונני
באל כי שום צד ואויה לא
יזליחו להרעיה את יהודי
ירושלים ויפול בידינו הברז
ובחפפה.

לזכור

דברים שכתבה עדינה - אחותו של יצחק ז"ל:

את אחי, יצחק ז"ל, לא הכרתי, ואין לי זיכרונות ממנו, אבל זכור לי שכאשר באו להודיע לאבי על נפילתו, הבית היה כמרקחה, ואותי הרחיקו מהבית, ונלקחתי ע"י בנות מהשכונה. הייתי בת 6 שנים, ולשאלתי "מה קורה?", קיבלתי תשובה טיפשית - שאבד סכום כסף ומחפשים אותו. אפילו אז, בהיותי קטנה, לא קיבלתי את התשובה הזאת. שאלתי שוב, ושוב, ושוב. כמוכן שלישון בבית לא אפשרו לי. הרחיקו אותי, ולא קיבלתי תשובות גם בגיל יותר מבוגר. אני זוכרת את השכנות אומרות: "מזל שאימא שלו לא בחיים" (אימא נפטרה שנתיים לפניו, בהיותי בת 4). כשהתבגרתי שאלתי את כל מי שהכיר את אחי שאלות עליו. קיבלתי תשובות, שהיה איש ציבור, ענו, צנוע, אוהב לעזור, מלמד ילדים תהילים בבית הכנסת, ומחלק פרסים למתמידים. הוא אהב לכתוב מאמרים ופזמונים, ואהב לערוך מחזות עם העובדים על החגים. שלושה ימים לפני שחרור העיר העתיקה טיפל בהרוגים. הוא נכנס עם תגבורת לעיר העתיקה והחליט לבקר את קרובי המשפחה שגרו שם - סבתו וילדיה של גיסתי. שם שמע שבעלה של דודתי נהרג, וכן אבא של גיסתי, ולקח על עצמו את הקבורה שלהם. שם נהרג מצלף, ושם גם נקבר בקבר אחים. אחרי מלחמת ששת הימים הועלו עצמותיו להר הזיתים.

התוכן האמיתי של החיים :

יצחק – אפשר לתת לשם הזה כמה משמעויות:

1. שם רגיל של מישהו.

2. הטיית הפועל לצחוק בגוף שלישי יחיד בעתיד.

אני בחרתי לראות את השם במשמעות הכי עתיקה שלו – יצחק אבינו, עליו השלום. על פי חז"ל, סימל יצחק גבורה, וזה מביא אותנו לנושא הבא.

מהי גבורה? כשמדברים על גיבור, אנחנו בדרך כלל חושבים מיד על אדם חזק ומהיר, שעושה מעשים אדירים ואגדיים בכוחות עצמו. אבל, אנחנו צריכים להבין שגבורה יכולה להתבטא באופנים שונים. גיבור יכולים להיות גם אב או אם יחידים, שעובדים קשה כדי שלילדיהם יהיה מה לאכול. גיבור יכול להיות גם אדם שיש לו בן נכה ובעל פיגור, והוא משקיע את כל מה שיש לו כדי שבנו יהיה מאושר.

אני זוכר משפט יפה ששמעתי: אדם אינו מוגדר על פי המעמד והגזע שלהם הוא נולד. אדם מוגדר על פי המעשים שלו. הבחירות שלנו הן אלו שהופכות אותנו למי שאנחנו.

אין שום דבר שמונע מאדם פשוט לעשות מעשה, שאפילו מלכים לא יוכלו לעשות.

המעשים שלנו הם אלו שמעצבים אותנו, שמגדירים כל אדם על פי מי שהוא באמת. ניקח לדוגמא אדם עשיר מאוד ומפורסם בכל העולם. את האדם הזה כולם מכבדים ומעריכים מאוד, אבל מה שאף אחד לא יודע, זה שאולי האדם הזה אינו עוזר לאף אחד, הוא מאוד קמצן ולפעמים אפילו פוגע באנשים בגלל שהוא שקוע יותר מדי בעושר ובפרסום שלו.

מנגד, ניצב איש עני, שבכל יום חטב עצים למחייתו ולמען המשפחה שלו. בכל פעם שהיה מוכר את עציו בשוק, היה לוקח חלק מהכסף וקונה בו אוכל לתת לעניים ברחוב. בנוסף לכך – בכול פעם שהיה אוכל עם משפחתו, היה אוכל פחות מהשאר, כדי שלהם יהיה יותר. למרות המצב הדחוק האיש העני היה מאושר, וכך חי.

ניתן לומר שמבחינה טכנית העשיר יותר אהוב, מוערך ומוכר מהעני, שאין הרבה מכירים אותו. אבל, אם נבחן את הדברים לעומק, נראה שמי שיש לו כוח אמת, והוא מאושר באמת מבין השניים הוא העני. העני לא נולד עשיר ולא השיג את העושר והכבוד שיש לעשיר, אבל עדיין הוא נותן מעצמו לאחרים, למרות שאין הרבה מה לתת – וזה הופך אותו לטוב יותר ו"עשיר" יותר מאשר האדם האחר, העשיר בממון. אתם יודעים, אנשים אומרים שדעות של אנשים על אחרים הן חשובות. זה נכון, אבל הדעות הללו אינם חזקות כמו הכוח הפנימי שנמצא ומתפתח באדם שעושה מעשים טובים.

ולסיום – אני רוצה לסכם מה שלמדתי מכל זה:
אדם הוא אף פעם לא כמו שהוא נראה. צריך פשוט
להסתכל עמוק יותר.
אין כזה דבר "אדם פשוט". בכל אחד מאתנו טמון אור,
גם אם איננו מודעים אליו ואיננו משתמשים בו.
צריך תמיד לזכור שמעשים טובים אינם עוזרים רק
לאחר. הם עוזרים גם לנו, משרים תחושה טובה על
הסובבים אותנו, והכי חשוב – מחשלים ומחזקים אותנו
לקראת העתיד לבוא!!
אני מאחל לכולם שיעשו רק מעשים טובים, יזכו
בחישול עצמי ובסופו של דבר יהפכו את העולם שאנו
חיים בו למקום טוב יותר.

אבנר יפרח
תיכון "רעות" – ירושלים.

"איפה ישנם עוד אנשים כמו האיש ההוא?"

כשישבנו בבית של עדינה, אחותו של יצחק, בין כל התמונות והמסמכים, התעודות והזיכרונות, שאלתי אותה מה מספרים על יצחק, מה אומר מי שהכיר אותו. ובהרהור של רגע, שמנסה להעלות זיכרון, מספרת לי עדינה: "כאשר נפגשתי עם חבר שלו שאלתי אותו, ותמיד הוא היה אומר לי: 'מה אני אספר לך? אני אספר לך שהוא היה אדם נעלה, אדם מיוחד, הייתה לו נפש טהורה. אין אדם שביקש עזרה והוא לא היה הולך ועוזר לו'."

ואח"כ, תוך כדי קריאת המכתבים, אתה מוצא באמת אדם משכמו ומעלה, שכל מה שעומד לנגד עיניו הוא טובתם של האחרים. הדבר הזה "תפס" אותי, גרם לי לחשוב על הרבה דברים, ובין היתר גם העלה בזכרוני את מילות השיר – "איפה ישנם עוד אנשים כמו האיש ההוא"? והאיש ההוא – הוא לא סתם איש. הוא אותו נער שמגיל צעיר מתחיל ללמד, וכשהוא גדל הוא עסוק בדאגה לרווחת קהילתו, ובגיל מבוגר יותר הוא מחליט להתגייס מתוך אהבת העם והארץ, ולהגן על כל היקר לו – משפחתו, עמו ומולדתו.

יצחק הקריב את חייו למעננו, בזכותו אנו דורכים היום
על האדמה הקדושה הזו, אדמת ירושלים בארץ ישראל
הקדושה. לכן, אני הקטנה מרגישה, שאת התודה שלי
אני מביעה בהנצחה. הנצחה – שהיא מעבר לפרט, היא
חלק מההיסטוריה כולה.

בעיני, יצחק הוא סמל למה שאדם צריך לשאוף להיות –
קודם כל, בן אדם!
שנוכה להוסיף מן האור שהותירה בנו אישיותו המדהימה
והמיוחדת של יצחק ז"ל. יהי זכרו ברוך.

נופית רחיפור

מכללת "אפרתה" – ירושלים.

"אנא בכוח גדולת ימינך תתיר צרורה.
קבל רינת עמך, שגבנו, טהרנו נורא.
נא גיבור, דורשי ייחודך, כבבת שומרם.
ברכם, טהרם, רחמי צדקתך, תמיד גמלם.
חסין קדוש, ברב טובך, נהל עדתך.
יחיד גאה, לעמך פנה, זוכרי קדושתך.
שוועתנו קבל, ושמע צעקתנו, יודע תעלומות."

